

költeményében maga jellemzi egyszerű lyráját:

A szavam halk, a esendeseznek szólok,
Kevés színeset, sok-sok borúsát.

Szelíd, melancholikus életszemlélet, rezignált szerelemvágy nyer igénytelen költői kifejezést Juhász Margit verseiben. Kedvelt motivumai: az ős, tél, sárguló falevél és pusztuló erdő, mint az elmúlás szimbólumai. Jól ismert és százszor megénekelt motivumok, melyeknek egyhangúságát csak az egyéniség varázsa enyhítheti. A stílus még erős Ady-hatásra vall, s a legsikerültebb darabokban is kevés még most a határozottabb egyéni szín. Mindazáltal rokonszenves megnyilatkozásai e versek egy kibontakozni kezdő, fogékony leányléleknek.

Gulyás Sándor.

Lambrecht Kálmán: Az őslények világa. A Föld és az élet története. (Kultúra-kiadás.)

A tér, idő, alak- és esemény-sorok nehezen áttekinthető szövedéke az, amit Földünk élettörténete elénk tár. Évmilliók tűntek egymás után. Az idők folyamán föld- és közetrétegek rakódtak Földünkre. A rétegek képződés idején élt állatok és növények maradványait az egykorú rétegek eltemették és meg is őrizték. A kőületek millióinak föltárása néhány évtized óta annyira haladt, hogy új tudományos szakmák immár a kihalt lények élettörténetéről. Ennek a rég letűnt világnak tér-, idő- és alakviszonyait egyszerűen, közérthetően megvilágítani nehéz föladat. Szaktudás mellett tanítóérzékkel és írói talentumot igényel.

Hogy milyen nehéz e föladat, azt eléggé igazolja a német irodalomnak nálunk is ismert több népszerűsítő kísérlete (Carus, Walter; az utóbbi magyarul is). Vaskos kötetek, pazar illusztrációk hajtörést szenvednek az olvasó türelmén: átlapozzuk, de a szövegbe belefáradunk. S most e szerény kis zsebkönyv versenyre kél velük, szívünk mellé férközik és barátunkká szegődik. Tájékoztat egy új tudomány meglepő fölfedezéseiről. És ami a nagynevű németeknek nehéz probléma volt, az Herman Ottó feledhetetlen életrajzírójának csak könyved, majdnem riporteri vállalkozás.

Hibátlanak és tudományosan végzettnak nem mondhatjuk Lambrecht könyvét. Például szó sincs róla, hogy „a jelenkor egyetlen ősléte” látnók az okapiban, vagy hogy a szén úgy képződött az erdőben, ahogy azt a 69. lap elején sietve elmondja. A szénképződés tényezői, többek közt a mikroorganizmusok jelentősége, sokakat érdekeltnek volna e helyen. A lágy és puha szók értelmi megkülönböztetését és egymár kisebb igazítást szívesen ajánlunk még a szerző figyelmébe a máris kiadásban levő második kiadáshoz. A kiadótól is több jó körvonalrajzot várunk még. Ez a szöveg megérdemli, hogy több és szebb képet kapjon.

De mostani formájában is kiválóan sikerült, jó és kedves könyv. Ki gondolt volna arra, hogy ügyes tárgycsoportosítással, költői idézetekkel, sőt Kovalevski Szónya regényével, a borostyánkő, a sárkány meg Atlantisz mondáival is előbbre vihetjük a megismerést. Afrika és Dél-Amerika vélt kapcsolata ugyan még sok vitára fog alkalmat adni. Lambrecht fölfogása nem fejt meg, hogy miért olyan különböző e két földrész állatvilága és miért nem eserélődtek ki Atlantiszra át. Azt is nyit kérdésül hagyja, hogy lehet-e összefüggés az ő sárkánygyíkok és a regevilág sárkányai közt. Láthatott-e az ősember valaha sárkányt?

De mindez csak arra vall, hogy szeretnénk az íróval szóbaállani, hogy az ő közvetlensége fölébreszti a kíváncsiságot, új problémákat hív ki és ezzel az érdeklődés útja már meg van alapozva. *Szilády Zoltán.*

Boros Ferenc: Napkeltekor. Végre valaki, akit nem Adyból kell és lehet megérteni, hanem aki mer és tud önmaga lenni. Boros Ferenc költészetében ezt az egyéniség-értéket méltányoljuk s hangsúlyozzuk legjobban. Hogy az Ady-utáni líra kifejezés-problémái, főként pedig szemlélet-formáinak újszerű kísérletei frissen érezhetők rajta, az nem jelent többet, mint hogy Boros Ferenc csakúgy, mint lírai kortársai, új irányban keresi önmagát s a haladást. Más kérdés azonban, vajjon ez az irány, mely valósággal a lélektani lehetőségek próbálkozásaira és kockázataira sodorva rá a lírát, túlozta a nyelv-asszociációs tényezők